

Statsrevisorernes 2012-13
Beretning nr. 16 Forsvarsministerens redegørelse af 20. januar 2014
Offentligt

Statsrevisorernes Sekretariat
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

FORSVARSMINISTEREN

20. januar 2014

MINISTERREDEGØRELSE TIL BERETNING 16/2012 OM DANMARKS INDSATS I ARKTIS

Jeg fremsender hermed min redegørelse til beretning 16/2012 om Danmarks indsats i Arktis. Redegørelsen omhandler de foranstaltninger og overvejelser, beretningen har givet anledning til på Forsvarsministeriets område.

For Forsvarsministeriets vedkommende er det områderne havmiljø og havmiljøberedskab samt eftersøgnings- og redningsberedskab (SAR), der har været genstand for behandling i Rigsrevisionens beretning.

Som Rigsrevisionen også anfører, må det tages i betragtning, at opgaverne i rigsfællesskabets dele af Arktis løses under forhold, der ikke kan sammenlignes med de danske – særligt på grund af de ekstreme klimatiske forhold og store geografiske afstande.

Af Aftale på Forsvarsområdet 2013-2017 fremgår det, at forligspartierne er enige om, at forsvarrets kapacitet til opgaveløsning i Arktis skal tilpasses udviklingen i Arktis. I den politiske aftale er det fastsat, at der inden udgangen af 2014 skal gennemføres en omfattende og ambitiøs analyse af den fremadrettede opgaveløsning i Arktis. Kommissoriet for dette analysearbejde er vedlagt som bilag. Analysen skal fastlægge, på hvilke områder og med hvilket tempo opgaveløsningen og tilstedeværelsen i Arktis bør styrkes og ændres. Analysen skal danne grundlag for beslutning om indledende tiltag inden for den nuværende aftaleperiode frem til 2017, samt bidrage til grundlaget for beslutninger om yderligere tiltag i efterfølgende forligsperioder. Analysen skal resultere i konkrete anbefalinger vedrørende ministerområdets fremadrettede kapaciteter i Arktis. Grønlands Selvstyre og Færøernes Hjemmestyre indgår i analysearbejdet gennem medlemskab af analysens koordinationsgruppe sammen med repræsentanter fra en række danske ministerier. Endvidere indgår interessenter fra Grønland og Færøerne i analysens underarbejdsgrupper. Den endelige analyse forelægges for regeringen ved udgangen af 2014. Rigsrevisionens Beretning til Statsrevisorerne om Danmarks indsats i Arktis er

således udkommet på et tidspunkt, hvor beretningens kritikpunkter og konklusionerne kan inddrages i arbejdet med den arktiske analyse.

Eftersøgning og Redning (SAR)

Statsrevisorerne finder, at

- *der er behov for en styrket koordination og en klarere ansvarsfordeling mellem Justitsministeriet og Forsvarsministeriet i forbindelse med rednings- og beredskabsindsatsen (SAR).*

I kraft af de ændrede risici finder Statsrevisorerne det særligt væsentligt:

- *at de danske myndigheder styrker de forebyggende indsatser*
- *at Forsvaret sikrer, at det udstyr, der er placeret i Danmark, og som skal anvendes i Arktis til eftersøgning og redning og til bekæmpelse af forurening af havmiljøet, er egnet til arktiske forhold.*

Rigsrevisionens undersøgelse har bl.a. vist,

- *at Forsvarsministeriet har i en rapport fra januar 2013 konkluderet, at det udstyr til brug for SAR-operationer og større ulykker, som er placeret i Danmark, ikke kan nå frem til tidskritiske operationer og ikke er fuldt egnet til arktiske forhold. Forsvaret har endnu ikke truffet beslutning om, hvordan arbejdet udmøntes.*

I relation til rapporten fra januar 2013 bemærker Rigsrevisionen desuden, at

- *udstyret vil i øjeblikket heller ikke kunne bidrage til løsningen af såkaldte ikke-tidskritiske operationer, fx etablering af teltlejr til håndtering af overlevende eller tilskadedkomne, da det vil kræve en opgradering af materiellet, og*
- *derudover har Beredskabsstyrelsen ingen erfaring med arbejde i arktiske egne. Det vil kræve både uddannelse og opgradering af personalets eventuelle påklædning og udrustning.*

I forhold til spørgsmålet om behovet for en styrket koordination og en klarere ansvarsfordeling henviser jeg til statsministerens redegørelse til Statsrevisorerne vedrørende beretningen om Danmarks indsats i Arktis. Jeg kan endvidere oplyse, at koordinationen mellem Arktisk Kommando og politiet styrkes gennem etablering af en forbindelsesofficersfunktion mellem de to myndigheder.

Til Rigsrevisionens konklusion om tidsaspektet og anvendeligheden af udstyret til brug for SAR kan jeg oplyse, at den kommende analyse om opgaveløsningen i Arktis omfatter en undersøgelse af udstyrets anvendelighed i forbindelse med både tidskritiske og ikke-tidskritiske operationer samt eventuel placering af udstyret. Resultatet af undersøgelsen vil fremgå af den endelige rapport.

Jeg vil desuden henvise til erhvervs- og vækstministerens redegørelse til Statsrevisorerne om skærpelse af sejladsikkerhedsmæssige krav ved Grønland i forbindelse med beretningen om Danmarks indsats i Arktis. Skærpede krav til sejladsikkerheden vil styrke den forebyggende indsats i Arktis. I tillæg hertil kan jeg oplyse, at der er indledt et samarbejde mellem Søfartsstyrelsen og Forsvarskommandoen med henblik på at undersøge muligheden for, at forsvarets skibe kan tildeles kontrolopgaver, der er relateret til lov om skibes sikkerhed i Grønland. Emnet behandles videre i analysen om styrkelse af Forsvarsministeriets opgaveløsning under et tema om sejladsikkerhed.

I forlængelse heraf kan jeg oplyse, at Arktisk Kommando og Søfartsstyrelsen har indledt et samarbejde om et fælles hjemmesideprojekt omkring "Sikker sejlads i grønlandske farvande". Det er tanken, at der på hjemmesiden, der henvender sig til såvel erhvervet som til fritidssejlerne, kan findes informationer om "sikker sejlads", herunder Søfartsstyrelsens Arctic WEB hjemmeside med ruter, efterretninger for søfarende, navigationsadvarsler, Eftersøgnings- og Redningstjenesten i Grønland, SAR-info og links til relevante meteorologiske og istjenester med videre. Det er endvidere hensigten, at hjemmesiden skal findes på dansk, engelsk og grønlandsk. Hjemmesiden forventes at kunne tages i anvendelse til sejlsæsonen 2015 (sommer).

Jeg noterer mig, at Rigsrevisionen henviser til, at Forsvarskommandoen i en rapport fra januar 2013 har konkluderet, at det udstyr til brug for SAR-operationer og større ulykker, som er placeret i Danmark, ikke kan nå frem til tidskritiske operationer og ikke er fuldt egnet til arktiske forhold. Der kan i den forbindelse peges på, at rapporten blev udarbejdet med henblik på at skabe grundlaget for at styrke opgaveløsningen i blandt andet Grønland gennem etablering af en arktisk beredskabsstyrke.

Beredskabsstyrken er et supplement til forsvarets nuværende tilstedeværelse samt til støtte for det civile beredskab i Grønland. Det fremgår af koncept for Arktisk Beredskabsstyrke, at styrken bl.a. ses anvendt i forbindelse med indsatser inden for eftersøgnings- og redningstjeneste og havmiljøopgaven. Arktisk Beredskabsstyrke sammensættes af enheder og enkeltpersoner fra forsvaret, hjemmeværnet og Beredskabsstyrelsen.

Rapporten fra januar 2013 identificerer således en række allerede eksisterende kapaciteter, som potentielt kunne indgå i en arktisk beredskabsstyrke. Disse kapaciteter løser allerede andre operative opgaver eksempelvis i Danmark eller i forbindelse med internationale operationer, men vil fremadrettet også kunne indgå i en arktisk sammenhæng.

Oprettelsen af Arktisk Beredskabsstyrke styrker evnen til at indsætte enheder fra hele ministerområdet i Arktis. Dette sker blandt andet gennem øget øvelsesaktivitet med

enheder, der ikke til dagligt opererer i Arktis. Disse enheder vil dermed opnå kendskab til operationer i Arktis og forventes derfor i fremtiden have øget anvendelighed i Arktis.

Det skal bemærkes, at Arktisk Beredskabsstyrke allerede er under etablering og således ikke afventer den beskrevne arktiske analyse. Arktisk Beredskabsstyrke forventes at medvirke til en væsentlig styrkelse af hele ministerområdets indsatsmuligheder i det arktiske område.

Koncept for en arktisk beredskabsstyrke blev afprøvet i forbindelse med eftersøgnings- og redningsøvelserne SAREX Greenland Sea 2012 og 2013. Som opfølgning på erfaringerne fra disse øvelser planlægges i 2014 gennemført en stabsøvelse, hvor personalet ved Arktisk Kommando trænes i indsættelse og ledelse af Arktisk Beredskabsstyrke.

Forsvarskommandoen har den 19. december 2013 fremsendt en skrivelse til Forsvarsministeriet vedrørende etablering af Arktisk Beredskabsstyrke indeholdende en plan for etablering, herunder en beskrivelse af opgaver i 2014 og 2015 fordelt på myndigheder under Forsvarsministeriet. Endvidere har Forsvarskommandoen den 19. december 2013 fremsendt et foreløbigt direktiv for opstilling, uddannelse og indsættelse af Arktisk Beredskabsstyrke.

Jeg noterer mig Rigsrevisionens bemærkninger vedrørende Beredskabsstyrelsens manglende erfaring med arbejde i arktiske egne samt udestående opdatering af uddannelse og udrustning. Jeg kan oplyse, at på samme måde som Beredskabsstyrelsen assisterer ved ulykker og katastrofer nationalt og internationalt, kan Beredskabsstyrelsen efter anmodning fra f.eks. forsvaret eller Grønlands Selvstyre assistere ved ulykker eller katastrofer i Grønland. I den isfri periode og i det omfang de klimatiske forhold tillader det, kan Beredskabsstyrelsen assistere uden opgradering af udstyr og ekstra mandskabsuddannelse. Beredskabsstyrelsen deltog således både i SAREX 2012 og SAREX 2013 i Grønland med en række eksisterende kapaciteter, herunder eftersøgnings- og redningshold, teltlejr og kommunikationsmateriel.

Beredskabsstyrelsen har både under og efter udarbejdelse af Forsvarskommandoens rapport om Arktisk Beredskabsstyrke deltaget i øvelsesvirksomhed i det arktiske område, som nævnt ovenfor, og har derigennem fået erfaring med anvendelse af styrelsens kapaciteter under arktiske forhold. Beredskabsstyrelsen deltager også fremover i øvelsesvirksomhed i det arktiske område med henblik fortsat at styrke Beredskabsstyrelsens erfaringsgrundlag i relation til arktiske opgaver.

Yderligere kan jeg oplyse, at Beredskabsstyrelsens deltagelse i den Arktiske Beredskabsstyrke er forudsat i både den politiske aftale for redningsberedskabet 2013-2014 samt Aftale på Forsvarsområdet 2014-2017.

Endeligt kan jeg oplyse, at Beredskabsstyrelsen i 2014 vil videreføre arbejdet med at afklare og implementere supplerende uddannelser for det operative personale, som skal kunne indgå i styrelsens bidrag til den Arktiske Beredskabsstyrke. Beredskabsstyrelsen fremhæver endvidere, at afprøvning og tilpasning af Beredskabsstyrelsens moduler forventes at ske i 2014.

Det bør nævnes, at den arktiske analyse også behandler Beredskabsstyrelsens kapaciteter og udviklingen heraf set i lyset af de arktiske opgaver.

Havmiljø og havmiljøberedskab

Statsrevisorerne finder,

- *at forsvarets indsats med at overvåge havmiljøet og håndhæve havmiljølovgivningen i Grønland har været utilstrækkelig.*

Statsrevisorerne kritiserer i den forbindelse:

- *at forsvaret, siden havmiljøanordningen trådte i kraft i 2004, ikke har kontrolleret, om reglerne blev overholdt, fx forebyggende kontrol med, om skibe overholder reglerne for transport med forurenende stoffer,*
- *at forsvaret ikke har vurderet risikoen for forurening af havmiljøet i rigsfællesskabets dele af Arktis,*
- *at forsvaret ikke har sikret tilstrækkeligt uddannet personel og udstyr til at varetage kontrolopgaven.*

I kraft af de ændrede risici finder Statsrevisorerne det særligt væsentligt:

- *at de danske myndigheder styrker de forebyggende indsatser,*
- *at Forsvaret sikrer, at det udstyr, der er placeret i Danmark, og som skal anvendes i Arktis til eftersøgning og redning og til bekæmpelse af forurening af havmiljøet, er egnet til arktiske forhold.*

Rigsrevisionen konkluderer tillige,

- *at forsvaret ikke har prioriteret sin opgave med at overvåge havmiljøet og håndhæve havmiljølovgivningen i Grønland,*
- *at udstyret til SAR og udstyret til bekæmpelse af forurening af havmiljøet, der er placeret i Danmark, kan på grund af de klimatiske og geografiske forhold ikke nå frem til tidskritiske operationer, og*
- *at forsvaret desuden ikke har overblik over, om det udstyr til havmiljøberedskab, der er placeret i Danmark, kan anvendes i Arktis.*
- *at forsvaret har igangsat en analyse af truslerne mod havmiljøet i farvandene omkring Grønland, som kan anvendes til at opgøre risikoen for forurening. Forsvaret forventer, at analysen er færdig i 2014. Rigsrevisionen finder det vigtigt,*

at forsvaret bruger analysen til at vurdere behovet for kontrolindsatser ved håndhævelsen af havmiljøanordningen og dimensioneringen af udstyret.

Jeg tager både Statsrevisorernes kritik og Rigsrevisionens konklusioner til efterretning, idet jeg henviser til nedenstående beskrivelse af de foretagne overvejelser og de iværksatte foranstaltninger. Det er på baggrund af kritikken vigtigt at understrege, at opgaverne er løst inden for de politiske og økonomiske rammebetingelser, men samtidigt kan det konkluderes, at forsvaret kunne have løst havmiljøopgaverne mere effektivt.

Siden Rigsrevisionen indledte sin undersøgelse har Arktisk Kommando i sommeren 2013 udgivet en revideret havmiljøberedskabsplan, hvori der blandt andet er opstillet målsætninger for Arktis Kommando beredskab til bekæmpelse af forurening af havet med olie og andre skadelige stoffer i farvandet ud for Grønland. Formålet med planen er at sikre, at rammerne og ansvarsfordelingen for en hurtigere og mere effektiv forureningsbekæmpelsesindsats i farvandene omkring Grønland er beskrevet, samt at understøtte et nationalt såvel som internationalt samarbejde mellem relevante myndigheder. Arktisk Kommando har ligeledes, som et forebyggende initiativ, i sommeren 2013 udgivet havmiljøbestemmelser, som har til formål at fastlægge retningslinjer for varetagelse af havmiljøopgaven for enheder under operativ kontrol af Arktisk Kommando. Endelig har Arktisk Kommando siden tredje kvartal 2013 foretaget månedlige rapporteringer på havmiljøområdet til Forsvarskommandoen. Formålet er at rapportere eventuelle havmiljøhændelser og de tiltag, der er gjort i forbindelse med hændelserne.

Forsvarskommandoen oplyser desuden, at der i perioden 2002-2013 ikke har været en begrundet mistanke om udledning fra skibe, der har forårsaget en havmiljøforurening i Grønlands Eksklusive Økonomiske Zone, hvorfor der ikke er gennemført ransagning, som der er mulighed for i medfør af havmiljølovgivningen.

Anvendelse af satellitter

Satellitter har mange anvendelsesmuligheder og vurderes at have et stort potentiale i forbindelse med Forsvarsministeriets opgaveløsning i Arktis. Udover at kunne spore mineralske olier på havoverfladen vil anvendelsen af satellitter også kunne bidrage til at opbygge et overvågningsbillede af skibstrafikken i farvandene omkring Grønland. Det kan medvirke til at danne et bedre grundlag for fremadrettet at gennemføre forebyggende tiltag, der kan bidrage til øget sejladsikkerhed gennem eksempelvis bedre kortlægning af isens udbredelse og derigennem bidrage til en bedre sikring af havmiljøet.

I forbindelse med den arktiske analyse, jf. ovenfor, vil der blive gennemført en række forsøg og afprøvninger, herunder anvendelse af satellitter. Formålet med forsøgene er at afdække, i hvilket omfang øget anvendelse af satellitter kan anvendes til at styrke og målrette overvågningen af farvandene omkring Grønland til gavn for både suverænitets-hævde, havmiljøopgaver samt eftersøgnings- og redningsopgaver.

Som et led i at styrke havmiljøovervågningen i Grønland gennemfører forsvaret derfor i 2014 forsøg med anvendelse af EU søsikkerhedsagenturs (EMSA) satellitovervågnings-system CleanSeaNet i farvandene omkring Grønland. Forsøget gennemføres i hele 2014 med option på forlængelse i 2015. CleanSeaNet kan blandt andet spore mineralske olier og skibe. Systemet anvendes allerede som en del af havmiljøovervågningen i danske farvande.

Udover at kunne anvende CleanSeaNet-systemet til at spore mineralske olier på havet, vil systemet også kunne bibringe informationer og overvågningsbilleder, som kan bidrage til den generelle overvågning af farvandene ved Grønland.

Indførelse af miljøanrån

Som led i forsvarets indsats på havmiljøområdet er der per 1. september 2013, som en forebyggende foranstaltning, indført miljøanrån i Grønland. Ved et miljøanrån bliver handelsskibe, som sejler med miljøfarlig last eller brændstof samt fiskeskibe kontaktet af skibe eller fly underlagt Arktisk Kommando. Handelsskibene skal blandt andet give detaljerede oplysninger om lasten, om type af brændstof samt destination. Skibene vil samtidig blive oplyst om, at de ikke må udlede andet end rent vand i farvandene omkring Grønland. Med denne ordning får Arktisk Kommando adgang til både generelle data for skibene og data om last, oliejournal, spildevand og tankrensning. Dermed får myndighederne også bedre mulighed for at kunne spore en eventuel olieforurening tilbage til forurenere. Der er i Forsvarsministeriets Resultatkontrakt med Forsvarskommandoen for 2014 indarbejdet et resultatkrav vedrørende havmiljøanrån, hvor der skal gennemføres havmiljøanrån af mindst 5 % af samtlige handels- og fiskeskibe i farvandene ved Grønland med en bruttotonnage på mere end 150 bruttotons.

Jeg kan desuden henvise til erhvervs- og vækstministerens redegørelse til Statsrevisorerne om skærpelse af sejladsikkerhedsmæssige krav ved Grønland. Skærpede krav til sejladsikkerheden vil ligeledes styrke den forebyggende indsats i Arktis.

Havmiljørisikoanalyse

I forbindelse med indgåelsen af Aftale på Forsvarsområdet 2013-2017 blev det aftalt, at der kunne udarbejdes en risikoanalyse for havmiljøet i og omkring Grønland. Risikoanalysen skal give et fælles billede af de samlede risici i relation til havmiljøet omkring Grønland til brug for både danske og grønlandske myndigheder.

Forsvarskommandoen har i december 2013 sendt opgaven vedrørende udarbejdelse af risikoanalysen i udbud. Der forventes at kunne træffes beslutning om valg af leverandør i marts 2014. Det overordnede formål med analysen er at kortlægge risikofaktorer med henblik på at etablere et fælles risikobillede hos alle involverede myndigheder i Grønland og Danmark. Risikoanalysen vil således ikke tage stilling til kompetence- eller

myndighedsforhold. Analyseresultaterne forventes at forelægge inden udgangen af 2014, og delresultater vil indgå i analysen vedrørende styrkelse af Forsvarsministeriets opgaveløsning i Arktis, som gennemføres sideløbende i 2014, og hvor havmiljø blandt andet indgår som særskilt tema.

Havmiljørisikoanalysen vil også indgå i arbejdet med Forsvarsministeriets fremadrettede indsats for beskyttelse af havmiljøet ved Grønland. Analysen vil således sammen med en kommende opdatering af retsgrundlaget for beskyttelse af havmiljøet ved Grønland, jf. nedenfor, også blive brugt til at klarlægge behovet for og omfanget af kontrolindsatser ved håndhævelsen af havmiljølovgivningen.

Udstyr til brug for bekæmpelse af havmiljøforurening

I forhold til udstyr til brug for bekæmpelse af havmiljøforurening og spørgsmålet om, hvorvidt udstyret kan anvendes i Arktis, kan jeg oplyse, at der i 2011 og 2013 er afholdt øvelser, hvor assistance fra Danmark til Grønland har været øvet som en proceduretræning. Et resultat af disse øvelser er, at der er identificeret en grundpakke bestående af blandt andet flydespærringer, pumper, skimmere og flydecontainere til brug i Grønland. Procedurer for koordinering, pakning og transport af udstyret er afprøvet under øvelserne. Grundpakken vil i hvert enkelt tilfælde blive tilpasset og pakket ud fra den konkrete situation, hvor der foretages en vurdering af, hvilke typer og mængder materiel der er bedst egnet i den givne situation.

Angående spørgsmålet om udstyrets placering, kan jeg oplyse, at analysen vedrørende styrkelse af Forsvarsministeriets opgaveløsning i Arktis både omfatter en undersøgelse af forureningsbekæmpelsesmateriellets anvendelighed under arktiske forhold og vil identificere den mest hensigtsmæssige placering i forhold til reaktionstiden ved forureningsulykker. I den sammenhæng er det væsentligt at understrege, at Grønlands geografi og infrastruktur giver en række udfordringer i relation til reaktionstiden i de tilfælde, hvor materiel skal flyttes fra et sted i Grønland til et andet. Derfor er det endnu for tidligt at konkludere, hvorvidt fast beliggende eller mobilt deployerbart havmiljøforureningsbekæmpelsesmateriel vil være den bedste løsning.

Endelig kan jeg oplyse, at der i forbindelse med den igangværende omstrukturering af forsvarrets depotstruktur dels er identificeret et behov for fortsat at have et umiddelbart tilgængeligt supplerende lager af miljømateriel til brug for miljøskibenes indsats i danske farvande og dels geografisk at samle grundpakken til brug for miljøopgaver i Grønland. Et af lagrene bliver derfor placeret i Frederikshavn, hvor materielkapaciteten dimensioneres til også at omfatte grundpakken med materiel, der også kan anvendes til miljøopgaver i Grønland. Denne placering vurderes hensigtsmæssig både i forhold til miljøskibene og tilgængeligheden i forhold til at pakke og transportere udstyret til Grønland.

Uddannelse af havmiljøspecialister

Vedrørende spørgsmålet om uddannelse kan jeg oplyse, at forsvaret er i gang med supplerende uddannelser af personale med henblik på at kunne koordinere og lede havmiljøindsatsen i farvandene omkring Grønland. Arktisk Kommando har i november 2013 gennemført havmiljøspecialistuddannelsen for udpeget personale. Dette personale er fra udgangen af 2013 uddannet til at håndtere koordinering og indsats på havmiljøområdet i Grønland.

For skibsbesætningernes vedkommende er udpeget personale ligeledes planlagt til at gennemføre havmiljøspecialistuddannelsen, så forsvarets enheder fremadrettet kan foretage ransagninger og udtage prøver om bord på skibe. De første skibsbesætninger havde allerede ved udgangen af 2013 uddannede havmiljøspecialister om bord til at kunne gennemføre disse ransagninger. Resterende skibsbesætninger forventes at få uddannet havmiljøspecialister i løbet af 2014, således at der fremadrettet vil være uddannede havmiljøspecialister tilknyttet alle forsvarets sejlene enheder under operativ kontrol af Arktisk Kommando.

I tillæg til ovenstående kan jeg med henvisning til miljøministerens redegørelse vedrørende Rigsrevisionens beretning om Danmarks indsats i Arktis oplyse, at der vil ske en opdatering af retsgrundlaget for beskyttelse af havmiljøet ved Grønland.

Med de iværksatte initiativer, herunder den arktiske analyse og med den kommende opdatering af retsgrundlaget for beskyttelse af havmiljøet ved Grønland, er det samlet set min opfattelse, at der er iværksat og vil blive iværksat initiativer, som vil forbedre forsvarets indsats med at overvåge havmiljøet og håndhæve havmiljølovgivningen i Grønland, ligesom der med havmiljørisikoanalysen vil blive tilvejebragt et godt grundlag for en risikobaseret styrkelse af Forsvarsministeriets fremadrettede indsats for beskyttelse af havmiljøet i farvandet ved Grønland.

Internationale aftaler

Som Rigsrevisionen også anfører, må det tages i betragtning, at opgaverne i rigsfællesskabets dele af Arktis løses under forhold, der ikke kan sammenlignes med de danske – særligt på grund af de ekstreme klimatiske forhold og store geografiske afstande. Samarbejdsaftaler med andre nationer om løsning af opgaverne indgår derfor naturligt som elementer i beredskaberne for både eftersøgning og redning og havmiljøet i Grønland.

På områderne eftersøgnings- og redningsberedskab samt havmiljøberedskab eksisterer der en række internationale aftaler mellem de arktiske kyststater om samarbejde om beredskab. Aftalerne spænder over politiske erklæringer om samarbejde og styrkelse af det brede samarbejde i blandt andet Arktisk Råd og den Internationale Maritime

Organisation (IMO) til bilaterale aftaler om informationsdeling og gensidig hjælp i forbindelse med havmiljø hændelser i det arktiske område, som Ilulissat Erklæringen og Agreement between the Government of Kingdom of Denmark and the Government of Canada for cooperation relating to the Maritime Environment. Herudover kan fremhæves Nuuk Erklæringen og Oliespilsaftalen, som begge er indgået i regi af Arktis Råd, og som adresserer behovet internationalt samarbejde og koordination inden for arktisk eftersøgnings- og redningsberedskab samt beskyttelse af havmiljøet mod olieforurening.

- 0 -

Som ovenstående redegørelse afspejler, er der i Forsvarsministeriet stor fokus på at forbedre Forsvarsministeriets opgaveløsning i Arktis. Et fokus, der yderligere skærpes de kommende år, hvilket eksempelvis understreges af anskaffelse af nye skibsbaserede helikoptere og et tredje inspektionsfartøj. Dette er kapaciteter, som styrker opgaveløsningen i Arktis.

Jeg er enig med Rigsrevisionen i, at vi også fremadrettet fortsat skal have fokus på Arktis og de udfordringer, som blandt andet opstår som følge af den øgede trafik i regionen. Analysen om styrkelse af Forsvarsministeriets opgaveløsning i Arktis vil bidrage hertil. Statsrevisorernes og Rigsrevisionens overvejelser og bemærkninger er i den sammenhæng værdifulde og vil blive medtaget i analysearbejdet. Det ligger mig på sinde, at vi benytter kritikken til fremadrettet at blive endnu bedre til at løse opgaverne under de politiske og økonomiske rammebetingelser, der gælder for forsvaret.

Kopi af denne redegørelse sendes til Rigsrevisionen til orientering.

Venlig hilsen

Nicolai Wammen

Bilagsliste

Kommissorium vedrørende styrkelse af Forsvarsministeriets opgaveløsning i Arktis.